

Budoucnost obecních systémů nakládání s odpady

Toho, kdo průběžně sleduje dění ohledně nových trendů v problematice nakládání s odpady, nepřekvapím informací, že strategie Ministerstva životního prostředí (dále MŽP) je mj. zaměřena i na to, aby lidé v budoucnu platili za své odpady podle jejich množství. A to vše pod heslem „Zaplatíš, kolik vyhodíš!“ MŽP na podporu této strategie již zorganizovalo 13 seminářů pod názvem PAYT TOUR 2017. Jak to ale zjistit?

Pro zjištění, kolik odpadů občan vyprodukuje, existuje řada řešení, lišících se mírou administrativní, technologické a finanční náročnosti. Nicméně pro naplnění výše uvedeného hesla se to bez změny neobejde. Rozúčtovat náklady, resp. účtovat poplatky na občana spojené se zajištěním systému pro nakládání s odpady totiž bude vždy méně náročné než sledovat množství vyprodukovaných odpadů jednotlivými občany.

Pro směsný komunální odpad, který končí v černých popelnících a kontejnerech, jsou metody pro zjišťování hmotnosti v praxi celkem známé a zavedené. Téměř všechny svozové firmy dnes znají stanoviště jednotlivých nádob, jejich vlastníky či uživatele a podle různých mechanismů od těch nejpřesnějších, jako je identifikace a vážení každé nádoby, až po ty méně přesné, jako je rozpočet celkového svezeneho množství na jednotlivé svezené nádoby podle koeficientu naplněnosti, lze množství vyprodukovaného odpadu na jednotlivé občany celkem snadno zjistit.

U tříděného odpadu je situace o poznání složitější. Pokud chce obec nebo město sledovat produkci papíru, skla, plastů a dalších takových komodit podle občanů, např. pro zajištění jejich lepší motivace k třídění, nebývá výsledná metoda jednoduchá, levná a přesná, protože nádoby pro tyto odpady jsou ve většině případů společné.

ZNEUŽÍVÁNÍ OBEČNÍHO SYSTÉMU

Nechci zacházet do podrobností. Všechno má řešení, někdy výhodná, jindy nevýhodná. To, o čem se ale velmi málo mluví, jsou odpady, které vyprodukují drobní živnostníci především při své stavební činnosti, a tyto odpady pak předávají do obecních systémů. Nejčastěji jako produkci konkrétního občana. V praxi tak živnostník vydělá, protože si přirozeně do ceny zakalkuluje i náklady spojené s likvidací odpadů, které však odevzdá ve sběrném dvoře jako občan za sníženou cenu, anebo úplně zdarma. Toto počínání se pak promítne do celkových nákladů obce, a tak to vlastně zaplatí všichni. U malých obcí tento jev tak rozší-

řený není, ale čím je živnostník, resp. občan anonymnější a může se snadněji schovat, tím častěji nastává.

Pokud tedy v budoucnu budeme platit jako občané za množství vyprodukovaných odpadů, neměli bychom tento problém opomíjet. Z našich zkušeností vyplývá, že největší množství živnostenských odpadů z výrobní činnosti prezentovaných jako komunální končí ve sběrných dvorech. Tam, kde začali sledovat množství přijatého odpadu podle jednotlivých občanů, bylo dosaženo pozitivního výsledku. Nejen, že se podařilo snížit přijímané množství ve srovnatelném období, ale obce, resp. města získala i potřebné informace k tomu, aby mohla optimalizovat svůj systém nakládání s odpady a mohla zavést množstevní kvóty na nezpoptatný a zpoptatný příjem. A i zmíněný problém se tím podařilo vyřešit.

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Pro sledování množství přijatého odpadu ve sběrných dvorech je možné zavést různé systémy. Naše firma vytvořila specializovaný provozní program SKLAD Odpadů 8, který letos slaví 15. narozeniny. Primárně byl vytvořen pro skládky, ale postupně získal mnoho funkcí a dnes je ho možné používat prakticky ve všech typech zařízení pro nakládání s odpady (spalovny, kompostárny, třídící linky, kovošroty, mobilní zařízení atp.). Samozřejmostí je, že program disponuje řadou zákonných číselníků, jako je katalog odpadů, kódy nakládání, základní územní jednotky ZÚJ, kódy obcí s rozšířenou působností a správních obvodů hl. m. Prahy, vlastními číselníky jako kontakty,

Provozní program pro SBĚRNÉ DVORY, KOMPOSTÁRNY, KOVOŠROTY, SKLÁDKY, SPALOVNY a další typy zařízení

15 LET

SKLAD Odpadů 8

POMÁHÁ S PROVOZEM ZAŘÍZENÍ

- příjem, výdej odpadů a výkup, prodej surovin
- faktury, hotovostní doklady
- smlouvy a smluvní ceny
- sledování stavu odpadů na skladě, předruhování
- evidence svozových tras i stanovišť
- propojení na vážní nebo účetní systém
- průběžná evidence odpadů s ročním hlášením o odpadech do ISPOP
- servisní podpora a garantovaná aktualizace

Vyřeší složitou provozní agendu jakéhokoli zařízení

Více na www.inisoft.cz

SKLAD 8
ODPADŮ

Program Číselníky Skladové místo Období Zobrazit Nápožeda

Počet záznamů v celé databázi: Počet záznamů na vybraném skl. místě

128 subjektů	40 příjemek	8 smluv
66 odpadů	14 výjezdy	2 svoz. trasy
8 služeb	32 využití, odst.	7 svozů
91 kontajntů	37 výkupek	18 plateb
610 vozů	31 prodeje	43 faktury
25 nádob	13 služeb	48 neúčtovaniých

skladové místo: 00001234.CZ.99999, ODPADÁŘI s.r.o. - sběrný dvůr a výkup

uzávěrka skládu: není uzávěrka pokladny: není

inisoft

záloha databáze: 8.6.2016 13:22:50 obnovu ze zálohy: neprovedeno
 export sklád, pohybů: 6.2.2017 7:05:44 import sklád, pohybů: 13.1.2016 8:38:29
 export ceník a smluv: neprovedeno import ceník a smluv: 2.3.2017 11:43:50
 Automatické aktualizace vypnuty verifikace podle RES: 17.2.2017 8:28:53
 RES verze: 12/2016

Sklad odpadů 8.6.8.2 (18090), Dbni 1.9.9, Copyright 2000 - 2017 INISOFT s.r.o.

Zasílání dotazu - Helpdesk

Manuál Návodů Legislativa

Novinky

Provozní program SKLAD Odpadů 8 letos slaví 15. narozeniny

» jednotky, nádoby, stanoviště, četnosti, ceníky, cenové oblasti, vozidla atd. Volitelně lze program připojit k dalším databázím, jako je např. Registr ekonomických subjektů, Rejstřík živnostenského podnikání, Registr zařízení a dále je možné do programu importovat i seznam obyvatel. To vše je žádoucí pro usnadnění samotné práce a zajištění přesných informací. Program lze propojit prakticky se všemi typy vážných systémů, s kamerami, semaforey atp., a proto obsluha pouze vybere ze seznamu subjektů předávající osobu, ke které se zaznamená přijímané množství a druh odpadu. Tím vznikne automaticky příjemka odpadů. Program obsluhu okamžitě upozorní, že došlo k překročení nastaveného limitu nezaplatněných odpadů, a tak nedochází

vyžadované výkazy, ale i vlastní přehledy.

SDÍLENÍ INFORMACÍ

Velkou výhodou pro větší města a obce je síťové řešení programu SKLAD Odpadů 8. Pokud je do obecního systému pro nakládání s odpady zapojeno více zařízení – sběrných dvorů, kompostáren, překladišť, resp. míst, kam občan může předávat odpady, je nezbytné informace sdílet. Jejich propojením lze snadněji pohlídat nastavené limity, řídit ceny a sledovat kompletní odpadové hospodářství do nejmenších detailů.

OTEVŘENÝ SYSTÉM

Často si obce a města pro zajištění obecního systému nakládání s odpady služby, jako je svoz odpadů, provoz sběrných dvo-

rů, kompostáren a dalších zařízení, najímají. Mohou to ve výsledku být různé firmy a z toho vyplývá, že požadované informace nebudou sdílené. I na to jsme při navrhování našeho softwaru mysleli a vytvořili jsme obecný formát, kterým lze od těchto firem získat údaje v jednotné elektronické podobě tak, aby je bylo možné sehrát v reálném čase do jedné databáze.

NENÍ TO VŠECHNO MOC SLOŽITÉ?

Mohlo by se zdát, že výše popisované problémy a řešení jsou složitá a snadnější by bylo, aby občané všude za své odpady platili bez nastavených limitů, sdílení dat atp. Problematika odpadového hospodářství však není tak jednoduchá a hodně záleží na výchově lidí, velikosti obce, typu zástavby. V minulosti jsme už systém plateb za odvoz komunálního odpadu měli. Neexistovalo tolik obalů z výrobků, více obalů bylo vratných a zálohovaných, více jsme navštěvovali druhotné suroviny, vykupovalo se více komodit a přeci vznikalo mnoho černých skládek a neexistovala téměř žádná cesta, u které by se neválely pytle s odpadem. A proto byly zavedeny paušální poplatky. Důvodem bylo, aby občané přestali odpady pálit, nevyváželi popelnice jednou za měsíc nebo ještě déle a nezamořovali životní prostředí. Všechno jsou to spojené nádoby, a pokud chceme změnit systém z paušálních poplatků na platby za množství vyprodukovaných odpadů, je nutné zajistit dostatečnou kontrolu k tomu, aby občané, kteří chrání životní prostředí, třídí a myslí ekologicky, nedopláceli na ty, kteří se tak nechovají. ■

PETR GRUSMAN

INISOFT s.r.o.

V Jihlavě budou třídít oleje a tuky

Jihlavská radnice pokračuje v systematické snaze zvýšit třídění, resp. snížit množství odpadu, který bez užítku skončí ve skládce

V červenci 2017 Jihlava spustí zkušební třídění použitých olejů a tuků. V kontejnerových stáních radnice rozmístí 120litrové nádoby s otvorem ve víku, kterým bude možné vhadzovat nádoby s použitým olejem a jedlými tuky. Ideální je, aby oleje byly v uzavřených plastových obalech, např. v PET lahvích.

„Do těchto kontejnerů patří použité oleje a tuky z domácností, např. fritovací olej nebo olej po smažení či ztužené jedlé tuky. Rozhodně sem nepatří technické oleje, převodové, tlumičové či motorové, různá maziva a kapaliny,“ upozorňuje Katarína Ruschková, vedoucí odboru životního prostředí.

Služby města Jihlava na náklady společnosti pro pilotní projekt umístí 25 nádob. Podle výsledků pilotního projektu může být v budoucnu rozšířen svoz jedlých olejů a tuků do dalších částí města,“ předpovídá Katarína Ruschková. Už nyní mohou obyvatelé oleje a tuky přinášet do všech sběrných dvorů.

Vytříděné oleje a tuky najdou další využití. Po zpracování poslouží například jako ekopalivo nebo průmyslová maziva.

Nepotřebné oleje a tuky není vhodné vykládat doma do dřezu nebo záchodu, tuky v kanalizační tuhnou a tvoří hrudky, s dalšími nečistotami v odpadních cestách vytváří hustý, neprostupný povlak. „Ten se v kanalizaci rozkládá, což má za následek mimo jiné i urychlení koroze kanalizačního potrubí,“ vysvětluje Martina Gregorová. Jsou známé i případy, kdy velké množství tuků

vytříděných do kanalizace zablokovalo část technologie čistírny odpadních vod. Stává se to například o vánočních svátcích, kdy tisíce domácností v jednom čase do kanalizace vypustí oleje po smažení.

I v dalších oblastech třídění jsou však v Jihlavě úspěšné. Do černých popelnic uložil každý obyvatel města v roce 2016 průměrně 143 kilogramů směsného odpadu – to je o 21 kilogramů méně než v roce 2015. Na skládku v Henčově tak bylo loni uloženo o 1100 tun odpadu méně. Naopak se čtyřnásobně zvýšilo množství odpadu, který obyvatelé uložili do hnědých nádob na bioodpad a zvýšilo se i třídění plastu, papíru a skla.

Čísla jsou výsledkem několika opatření, která radnice udělala na počátku roku 2016. Celoplošně zavedla svoz biologicky rozložitelného odpadu jak z 261 veřejných kontejnerových stání, tak od rodinných domů, ke kterým si majitelé nechali přistavit dva tisíce patřičných hnědých nádob. Zatímco v roce 2015 se do kompostárny navezlo 590 tun, loni šlo o více než dva tisíce tun bioodpadu. Ukládání bioodpadu do kompostárny je o polovinu levnější než do skládky.

-kce-